

Sygn. akt IV Ca 1932/16 sprostowano postanowieniem z dnia 20.08.18 r .

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 sierpnia 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Paweł Iwaniuk

Sędziowie: SO Wojciech Szcząska

SR Adam Jaworski (sprawozdawca)

Protokolant sekr. sądowy Magdalena Wierchowska

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2018 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L.

przeciwko G. S.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie

z dnia 24 maja 2016 roku, sygn. akt II C 78/16

1) oddala apelację;

2) zasądza od strony powodowej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L. na rzecz pozwanej G. S. kwotę 2400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Adam Jaworski Paweł Iwaniuk Wojciech Szcząska

Sygn. akt IV Ca 1932/16

UZASADNIENIE

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w L. – reprezentowana przez pełnomocnika, będącego radcą prawnym – pozwem z dnia 30 czerwca 2015 r., wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, wniosła o zasądzenie na jej rzecz od G. S. kwoty 32.843,46 zł wraz z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia 18 grudnia 2014 r. do dnia zapłaty. Nadto, powodowa spółka wniosła o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu wg norm przepisanych. Na uzasadnienie podniosła, że pozwana winna uiścić na jej rzecz kwotę objętą pozwem, w związku z realizacją umowy nr (...) o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej obiektu usługowego przy ul. (...) w M.. Zdaniem powodowej spółki, pozwana nie zaspokoiła jej roszczenia, mimo wystawienia faktury VAT z terminem płatności w dniu 17 grudnia 2014 r., a następnie – przedsądowych wezwań do dobrowolnej spłaty zadłużenia.

W dniu 18 sierpnia 2015 r. Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie, VI Wydziale Cywilnym, wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, uwzględniający powództwo w całości

G. S. – reprezentowana przez pełnomocnika, będącego adwokatem – zaskarżyła ten nakaz sprzeciwem, w którym wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm przepisanych. Wobec skutecznego wniesienia sprzeciwu sprawę przekazano Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie.

W odpowiedzi na pozew, pozwana zarzuciła, że w dniu faktycznego wykonania przez powodową spółkę prac, umowa, będąca ich źródłem, wygasła, a wraz z nią, wzajemne zobowiązania stron kontraktu. G. S. podniosła, iż nie wyrażała zgody na wykonanie umowy po terminie jej expiracji.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 24 maja 2016 r. (sygn. akt II C 78/16) Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie oddalił powództwo i zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanej kwotę 2417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Podstawą tego rozstrzygnięcia były następujące ustalenia faktyczne i ich prawna ocena.

W dniu 10 października 2011 r., na wniosek G. S., (...) S. A. z siedzibą w L. zawarła z G. S. umowę o numerze (...) o przyłączenie do sieci dystrybucji obiektu usługowego przy ul. (...) (działki nr (...)) w M.. Na podstawie tego kontraktu strony uzgodniły, iż do dnia 30 kwietnia 2013 r. (...) S.A. z siedzibą w L. dokona przyłączenia powyższej nieruchomości do sieci dystrybucyjnej tej spółki, zgodnie z warunkami przyłączenia nr (...) z dnia 7 września 2011 r., o mocy 200 kW. W zamian za wykonanie tych prac, G. S. zobowiązała się do uiszczenia na rzecz spółki szacowanej opłaty za przyłączenie w kwocie 26.702 zł netto. Płatność miała zostać dokonana w terminie 14 dni od daty wystawienia faktury VAT, którą to z kolei miano wystawić dopiero po zakończeniu i odbiorze prac wykonanych przez (...) S. A. z siedzibą w L..

Przedstawicielem G. S. do wymiany danych i informacji w trakcie realizacji umowy oraz do podejmowania ustaleń koordynacyjnych był G. D.. Treść umowy przewidywała możliwość jej zmiany, lecz jedynie w formie pisemnej, pod rygorem nieważności. Umowy nie zmieniono w jakimkolwiek zakresie. Nadto, uzgodniono okres obowiązywania tej umowy do dnia 30 kwietnia 2014 r.

(...) S. A. z siedzibą w L. nie wykonała umówionego przyłączenia, ani do dnia 30 kwietnia 2013 r., ani do dnia 30 kwietnia 2014 r., kiedy to przedmiotowa umowa wygasła. Nastąpiło to dopiero w dniu 31 października 2014 r.

Protokół odbioru prac przyłączeniowych nr (...) nie został podpisany przez G. S. lub G. D., będącego na mocy § 5 umowy koordynatorem prac, działającym w imieniu zamawiającej.

W dniu 3 grudnia 2014 r. (...) S. A. z siedzibą w L. wystawiła fakturę na kwotę 32.843,46brutto (26.702 zł netto), wskazując, jako nabywcę i płatnika G. S.. Nie uiściła ona wymaganej kwoty, toteż w dniu 13 stycznia 2015 r. spółka wystosowała wezwanie do zapłaty kwoty 32.843,46 zł, w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma, na wskazany rachunek bankowy. Wezwanie zostało doręczone G. D. w dniu 28 stycznia 2015 r.

G. S. nie spełniła świadczenia pieniężnego w wysokości 32.843 zł 46 gr, tak w całości, jak i w części. Stan ten nie uległ zmianie do dnia zamknięcia rozprawy.

Sąd Rejonowy wyjaśnił, że postanowieniem z dnia 24 maja 2016 r., zwrócił w trybie art. 207 § 3 k.p.c. w zw. z art. 207 § 7 k.p.c. pismo powodowej spółki z dnia 23 maja 2016 r. Sąd pominął wnioski dowodowe zgłoszone najpierw w zwróconym piśmie procesowym, a następnie ponowione ustnie na rozprawie. Sąd pomija bowiem spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności (art. 207 § 6 k.p.c.). Powód nie uprawdopodobnił, że nie zgłosił ich w pozwie oraz w kolejnym piśmie procesowym wniesionym po sprzeciwie bez swojej winy, jak również, że zachodzą jakieś inne wyjątkowe okoliczności, a uwzględnienie tych wniosków spowodowałoby ewidentną zwłokę w rozpoznaniu sprawy. Poza tym, w świetle nakreślonej w pozwie podstawy faktycznej, którą Sąd jest związany, nie miały one znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

W tym stanie sprawy Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że powództwo – oparte na tak sformułowanej podstawie faktycznej, którą sąd jest związany (art. 321 k.p.c.) – nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że poza sporem było, iż strony łączyła umowa z dnia 10 października 2011 r., której przedmiotem było wykonanie przez powódkę przyłączenia nieruchomości do sieci dystrybucji, w zamian za określoną opłatę. Niespornym było też, że ów stosunek obligacyjny wygasł z dniem 30 kwietnia 2014 r. oraz że umówione prace nie zostały zakończone i oddane do użytku przed tą datą. Niekwestionowanym przy tym było także to, że powodowa spółka wykonała czynności, objęte powyższą umową, dopiero w dniu 31 października 2014 r. W ocenie Sądu Rejonowego nie ulegało wątpliwości, że powód nie mógł skutecznie domagać się zapłaty na podstawie umowy z dnia 10 października 2011 r. wykonanie przedmiotu nieistniejącej umowy, po tej dacie, nie zrodziło po stronie G. S. obowiązku spełnienia umownego świadczenia wzajemnego – zapłaty umówionej kwoty na rzecz spółki. Sąd pierwszej instancji wyraził pogląd, że powódce przysługiwałoby – co do zasady – roszczenie z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia. Byłoby to jednak roszczenie oparte na innej podstawie faktycznej, którą sąd był związany, „a w konsekwencji, nie mógł dokonać rektyfikacji powództwa w tym zakresie”. Jako podstawę orzeczenia o oddaleniu powództwa podano art. 353 § 1 k.c. i art. 6 k.c. O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c., obciążając nimi przegrywającego spór powoda.

Apelację od tego wyroku wniosła strona powodowa, która zaskarżyła wyrok w całości. Skarżąca zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 405 k.c. przez jego niezastosowanie, „pomimo, iż okoliczności faktyczne przytoczone w pozwie uzasadniały oparcie wyroku o przywołany przepis o bezpodstawnym wzbogaceniu” oraz naruszenie przepisów postępowania, a to:

- art. 321 k.p.c. „przez jego niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji przyjęcie, że w sytuacji, w której ustalony przez Sąd stan faktyczny uzasadnia uwzględnienie roszczenia na innej niż wskazana przez powoda podstawie prawnej, Sąd nie może zasądzić takiego roszczenia, ponieważ orzekłby ponad żądanie pozwu”

- art. 207 § 3 i 7 k.p.c. przez ich bezpodstawne zastosowanie i zwrócenie pisma pełnomocnika powoda z 23 maja 2016 r. oraz oddalenie zawartych w nim wniosków dowodowych

- art. 207 § 6 k.p.c. oraz art. 217 § 1 i 2 k.p.c. i art. 227 k.p.c. przez uznanie za spóźnione wniosków dowodowych złożonych na rozprawie w dniu 24 maja 2016 r., w sytuacji, gdy wnioski te nie były spóźnione i zmierzały do wykazania faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Wskazując na te zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie zgodnie z żądaniem pozwu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, w obu przypadkach z uwzględnieniem kosztów procesu za obie instancje. Apelująca wnosiła o przeprowadzenie przed Sądem odwoławczym dowodów z zeznań świadków i opinii biegłego, co do których wnioski dowodowe zostały oddalone przez Sąd Rejonowy.

Pozwana nie złożyła odpowiedzi na apelację, a na rozprawie apelacyjnej jej zawodowy pełnomocnik wnosił o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Postanowieniem wydanym na rozprawie apelacyjnej Sąd Okręgowy oddalił wszystkie zgłoszone w apelacji wnioski dowodowe, uznając, że są one nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy z przyczyn, które zostaną wyjaśnione przy omówieniu zarzutów apelacyjnych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, o czym przekonują następujące argumenty.

Ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji nie były kwestionowane, a Sąd Okręgowy w pełni podzielił je i przyjął za podstawę swojego rozstrzygnięcia.

Przed przystąpieniem do rozważenia poszczególnych zarzutów apelacyjnych Sąd Okręgowy uważa za celowe – wykonując obowiązek zbadania z urzędu zgodności zaskarżonego wyroku z prawem materialnym (zob. uchwałę składu 7 sędziów Sądu Najwyższego (zasadę prawną) z 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008 nr 6 poz. 55) – zaakcentowanie, że trafny jest zasadniczy wniosek Sądu Rejonowego, iż wykonanie przez powódkę zobowiązania wynikającego z umowy po tym, gdy umowa ta wygasła, nie rodzi po stronie pozwanej obowiązku spełnienia świadczenia wzajemnego. Najkrócej rzecz ujmując, **powód nie może skutecznie oprzeć swojego roszczenia na umowie, która w czasie jej wykonania ekspirowała**. Nie mogło być również mowy o dorozumianym przedłużeniu umowy, skoro jej zmiany mogły być dokonane jedynie w formie pisemnej, i to pod rygorem nieważności (zob. § 9 ust. 2 umowy – k. 29). Autor apelacji nie kwestionuje tej oceny, opierając konstrukcję środka zaskarżenia wyłącznie na twierdzeniu, że w ramach zakreślonej przez powoda podstawy faktycznej Sąd Rejonowy był władny uwzględnić powództwo na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu. Dalsze rozważania można więc ograniczyć do rozpoznania zarzutów apelacji, koncentrujących się wokół tego problemu.

Kluczowy dla oceny zasadności apelacji jest więc zarzut naruszenia art. 321 § 1 k.p.c., do którego należy odnieść się w pierwszej kolejności. Zgodnie z tym przepisem, sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. W doktrynie powszechnie przyjmuje się, że art. 321 § 1 k.p.c. jest wyrazem zasady dyspozycyjności, stanowiącej jedną z kardynalnych zasad postępowania cywilnego. Nie budzi również wątpliwości pogląd, że **zakaz wyrokowania co do przedmiotu nieobjętego żądaniem oznacza zakaz orzekania o innym roszczeniu niż zgłoszone przez powoda**. Warto też wskazać, że zgodnie z przeważającym w orzecznictwie i literaturze prawniczej poglądem, przedmiotem procesu jest roszczenie procesowe, składające się z dwóch elementów: żądania pozwu oraz uzasadniających je okoliczności faktycznych (podstawy faktycznej roszczenia) – zob. przykładowo K. Markiewicz w: Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I, pod red. K. Piaseckiego, wyd. 7 z 2016 r., nt. 6 i powołaną tam literaturę i orzecznictwo. Nie ulega więc wątpliwości, że sąd nie może uwzględnić powództwa w oparciu o inne fakty niż wskazane przez powoda (zob. m. in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 1936 r., C II 1770/35, PPIA 1936, nr 2, poz. 148 i z 29 października 1993 r., I CRN 156/93).

Jest jednak równie oczywiste, że sąd – zgodnie z akceptowaną już od czasów prawa rzymskiego zasadą da mihi fatum dabo tibi ius – nie jest związany wskazaną przez powoda podstawą prawną roszczenia, choćby była ona sformułowana przez profesjonalnego pełnomocnika. Tę ostatnią myśl należy jednak uzupełnić stwierdzeniem, że wskazanie przez powoda podstawy prawnej swojego roszczenia niekiedy może determinować podstawę faktyczną roszczenia. W konsekwencji, zmiana podstawy prawnej roszczenia, która „wymaga także zupełnie innego rozumienia okoliczności faktycznych stanowiących podstawę powództwa, narusza art. 321 k.p.c. Sąd nie może bowiem sam określić podstawę prawną powództwa, ale tylko wtedy, gdy nie wymaga to zmiany oceny okoliczności faktycznych, na których strona opiera swoje roszczenie” (tak trafnie wyrok SN z 22 marca 2012 r., IV CSK 345/11, por. też wyrok SN z 23 lutego 1999 r., I CKN 252/98).

Odnosząc te ogólne założenia do występującego w niniejszej sprawie problemu prawnego należy także zwrócić uwagę, że o ile generalna zasada związania podstawą faktyczną i braku związania podstawą prawną roszczenia nie budzi wątpliwości, o tyle trudności wynikają z zastosowania tych zasad ad casum. W orzecznictwie wątpliwości budziła przede wszystkim możliwość uwzględnienia roszczenia wywodzonego przez powoda z umowy, która okazała się nieważna, na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu. W judykaturze był wyrażony pogląd, że „w świetle art. 321 § 1 k.p.c. niedopuszczalne jest zasądzenie określonego świadczenia pieniężnego na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu w sytuacji, gdy umowa pożyczki obejmująca to świadczenie jest nieważna” (wyrok SN z 18 marca 2005 r., II CK 556/04 OSNC 2006, nr 2, poz. 38 z krytyczną glosą E. Łętowskiej, Państwo i Prawo 2005, z. 10, s. 123 i n., podobnie Sąd Apelacyjny w Katowicach w uzasadnieniu wyroku z dnia 12 października 2001 r., I ACa 383/01, z krytyczną glosą M. Pilicha, Pal. 2008, nr 3–4, s. 259 i n. oraz w poprzednim stanie prawnym orzeczenie SN z 13 listopada 1936 r., C.II. 1543/36, PPIA 1937, nr 2, poz. 109).

W ostatnich latach Sąd Najwyższy i sądy powszechne wyraźnie dystansują się jednak od tego stanowiska, przyjmując, że „jeżeli powód domaga się zasądzenia określonej kwoty tytułem zwrotu pożyczki, art. 321 § 1 k.p.c. nie stoi na

przeszkodzie uwzględnieniu powództwa na podstawie przepisów o nienależnym świadczeniu” (tak wyrok SN z 25 maja 2007 r., V CSK 25/07, OSNC - ZD 2008, Nr 2, poz. 32, zob. też wyroki SN z: 16 czerwca 2010 r., I CSK 476/09, z 11 marca 2010 r., IV CSK 401/09 i z 28 marca 2014 r., III CSK 156/13). Pogląd ten podzielono również w doktrynie, gdzie dostrzeżono, że „prawidłowe stanowisko powinno zakładać w takiej sytuacji tożsamość podstawy faktycznej, która kwalifikowana może być na podstawie norm prawa materialnego, wykluczających się wzajemnie, ale prowadzących do tego samego skutku prawnego” (K. Weitz, Związanie sądu granicami żądania w procesie cywilnym w: Aurea teoria. Aurea praxis. Księga pamiątkowa Profesora Tadeusza Erecińskiego, wyd. Wolters Kluwer 2011, publikacja systemu Lex, podobnie A. Struzik w artykule „Da mihi fatum dabo tibi ius”, opublikowanym w tej samej książce). Przedstawiona linia orzecznicza znalazła również akceptację judykatury w odniesieniu do świadczenia spełnionego w wykonaniu nieważnej umowy o roboty budowlane (zob. m. in. wyroki SN z 7 listopada 2007 r., II CSK 344/07 i z 11 maja 2017 r., I CSK 541/16 oraz wyrok SA w Warszawie z 20 lutego 2015 r., I Aca 1190/14). W przypadku stwierdzenia nieważności (nieistnienia) umowy, na podstawie której powód dochodzi swojego roszczenia, **uwzględnienie powództwa na podstawie art. 405 i następných k.c. byłoby możliwe tylko wtedy, gdyby zastosowanie tych dwóch podstaw prawnych uzasadniały te same fakty.**

Sąd Okręgowy podziela zaprezentowany wyżej sposób rozumienia art. 321 § 1 k.p.c. Rozważenie omawianego zarzutu apelacyjnego wymaga więc rekonstrukcji podstawy faktycznej powołanej w pozwie oraz faktów niezbędnych do uwzględnienia roszczenia w oparciu o przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu.

I tak, uzasadnienie pozwu pozwala na odczytanie następujących okoliczności faktycznych, na których powód oparł swoje roszczenie:

- strony zawarły umowę o przyłączenie obiektu pozwanej do sieci dystrybucyjnej
- powód zrealizował umowę, co zostało potwierdzone protokołem zdawczo - odbiorczym
- strony ustaliły wynagrodzenie na kwotę 32 843,46 zł brutto
- powód wystawił fakturę VAT na tę kwotę
- pozwana nie uiściła należności w wyznaczonym terminie.

Tymczasem, uwzględnienie powództwa na podstawie art. 405 k.c. wymagałoby poczynienia następujących, hipotetycznych ustaleń:

- powód dokonał przyłączenia obiektu pozwanej do sieci
- działanie powoda nie miało podstawy prawnej, zostało wykonane już po wygaśnięciu umowy
- powód został zubożony, a pozwana została wzbogacona o wartość wykonanych prac.

Jak wynika z przedstawionego zestawienia, **podstawa faktyczna niezbędna do uwzględnienia powództwa zgodnie z przepisami o bezpodstawnym wzbogaceniu tylko częściowo pokrywa się z podstawą określoną w pozwie.** Jest tak zwłaszcza dlatego, że ustalona w umowie kwota wynagrodzenia nie jest równoznaczna z kwotą zubożenia powoda i wzbogacenia pozwanej. Różnica w podstawie faktycznej obu roszczeń dotyczy również podstawy wykonania zobowiązania. Należy zwrócić uwagę, że powoływane wyżej orzeczenia (na niektóre z nich powołano się również w uzasadnieniu apelacji) dotyczyły uwzględnienia powództwa w oparciu o art. 405 i następných k.c. w przypadku świadczenia spełnionego w wykonaniu umowy nieważnej, a nie umowy, która wygasła. To rozróżnienie jest o tyle istotne, że nieważność umowy stanowi ocenę prawną, podczas gdy jej wygaśnięcie na skutek upływu terminu obejmuje również ustalenie faktyczne, dotyczące okresu obowiązywania umowy.

Podsumowując, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że **rozpoznanie niniejszej sprawy w świetle przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu stanowiłoby – ze względu na brak pełnej tożsamości**

podstawy faktycznej – orzeczenie o przedmiocie nieobjętym żądaniem. Na takim, trafnym stanowisku stanął również Sąd Rejonowy. Akceptując dwuczłonową koncepcję roszczenia procesowego, jako przedmiotu procesu cywilnego, należy przyjąć, że zgłoszenie przez powoda żądania zapłaty z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, stanowiło w istocie zgłoszenie nowego roszczenia. Taki zabieg byłby dopuszczalny w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji, ale na etapie postępowania apelacyjnego nie mógł odnieść skutku ze względu na zakaz wynikający z art. 383 k.p.c.

Z tych wszystkich powodów zarzut naruszenia art. 321 k.p.c. uznano za bezzasadny.

W konsekwencji, za niezasadne uznano także pozostałe zarzuty apelacyjne, które przy takiej konkluzji stały się bezprzedmiotowe. Nawet, gdyby w istocie doszło do naruszenia art. 207 § 6 k.p.c. oraz art. 217 § 1 i 2 k.p.c. i art. 227 k.p.c., to i tak nie mogłyby mieć wpływu na wynik sprawy. Dlatego Sąd Okręgowy ograniczył się do krótkiego stwierdzenia, że podziela dokonaną przez Sąd Rejonowy wykładnię art. 207 § 3 k.p.c., która znajduje odzwierciedlenie w trafnie powołanym przez ten Sąd postanowieniu SN z 14 stycznia 2015 r., III CSK 314/14) oraz zdecydowanej większości poglądów doktryny. Nie jest również zasadny zarzut naruszenia art. 207 § 6 k.p.c. oraz art. 217 § 1 i 2 k.p.c. i art. 227 k.p.c., co miało polegać na bezzasadnym oddaleniu wniosków dowodowych, zgłoszonych przez powoda na rozprawie. Jest tak przede wszystkim dlatego, że w zaistniałych w tej sprawie uwarunkowaniach procesowych, które szczegółowo omówiono wyżej, wnioski te nie miały żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Ponadto, uzasadniona była ocena Sądu pierwszej instancji, który uznał te wnioski za spóźnione, zwłaszcza, jeżeli weźmie się pod uwagę, że rozprawa została wyznaczona z około 2-miesięcznym wyprzedzeniem. Nic nie stało na przeszkodzie, aby wnioski dowodowe zgłoszono w takim terminie, by przesłuchanie świadków mogło odbyć się na rozprawie w dniu 24 maja 2016 r.

Konsekwencją bezzasadności zarzutu naruszenia art. 321 k.p.c. było to, że nie mógł również odnieść skutku zarzut niezastosowania art. 405 k.c. Jego zastosowanie do oceny roszczenia powoda nie było bowiem w tej sprawie możliwe, gdyż stanowiłoby orzekanie o przedmiocie nie objętym żądaniem.

Z tych wszystkich powodów – nie dopatrując się także uchybień podlegających uwzględnieniu z urzędu – Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., obciążając nimi przegrywającego proces powoda. Na koszty te składało się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej, który stawiał się na rozprawę apelacyjną i zajął merytoryczne stanowisko w sprawie. Wysokość tych kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym ustalono zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 1 w związku z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2018 r. poz. 1800), mając na względzie datę wniesienia apelacji.

Adam Jaworski Paweł Iwaniuk Wojciech Szcząska

ZARZĄDZENIE

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)